

Szabó Imre fordításai

József Attila: Milyen jó lenne nem ütni vissza (Magyar)

Mikor nagyokat ütnek rajtunk,
Milyen jó lenne nem ütni vissza
Se kézzel, se szóval,
Világítani a napvilággal,
Elaltatni az éjszakával,
Szólni a gyávaság szavával,
De sose ütni vissza.

Lelkeimmel pörölnöm kéne
S élvén is vagyok most a béke.
Kristály patakvíz folydogál
Gyémántos medrű ereimben.
Szelid fényesség az ingem
És béke, béke mindenütt,
Pedig csak én élek vele!...
Fölemelnek a napsugarak,
Isten megcsókolja minden arcom
És nagy, rakott szekerek indulnak belőlem
A pusztaság fele.

Kiom bone estus ne rebati (Eszperantó)

Kiam estas ni batataj grave,
kiom bone estus ne rebati:
nek permane, nek pervorte,
lumi kun taglumo.
endormiĝi kun la nokto,
voĉi per la voĉo de malkuraĝo,
sed neniam rebati.

Mi devus disputi kun miaj animoj,
kaj nun vivanta estas mi la paco.
Kristala riverakvo fluadas
en la vejnoj diamantaj.
Milda brilo la ĉemizo,
kaj paco, paco ĉie,
kvankam nur mi mem vivas per ĝi! ...
Levas min la sunradioj,
Dio kisas ĉiujn miajn vizaĝojn,
kaj grandaj, plenŝarĝitaj ĉaroj ekiras el mi
al la dezerto.

Szabó Imre

József Attila: Óda (Magyar)

1
Itt ülök csillámló sziklafalon.
Az ifju nyár
könnyű szellője, mint egy kedves
vacsora melege, száll.
Szoktatom szívemet a csendhez.
Nem oly nehéz -
idesereglik, ami tovatűnt,
a fej lehajlik és lecsüng
a kéz.

Nézem a hegyek sörényét -
homlokod fényét
villantja minden levél.
Az úton senki, senki,

látom, hogy meglebbenti
szoknyád a szél.
És a törékeny lombok alatt
látom előrebiccenni hajad,
megrezzenni lágy emlőidet és
- amint elfut a Szinva-patak -
ím újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.

2

Óh mennyire szeretlek téged,
ki szóra bírtad egyaránt
a szív legmélyebb üregeiben
cseleit szövő, fondor magányt
s a mindenséget.
Ki mint vízésés önnön robajától,
elválsz tőlem és halkán futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt, a távol
közelében, zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogyan szeretlek, te édes mostoha!

3

Szeretlek, mint anyját a gyermek,
mint mélyüket a hallgatag vermek,
szeretlek, mint a fényt a termek,
mint lángot a lélek, test a nyugalmat!
Szeretlek, mint élni szeretnek
halandók, amíg meg nem halnak.

Minden mosolyod, mozdulatod, szavad,
őrzöm, mint hulló tárgyakat a föld.
Elmémbe, mint a fémbe a savak,
ösztoneimmal belemartalak,
te kedves, szép alak,
lényed ott minden lényedet kitölt.

A pillanatok zörögve elvonulnak,
de te némán ülsz fülemben.
Csillagok gyúlnak és lehullnak,
de te megálltál szememben.
Ízed, miként a barlangban a csend,
számban kihűlve leng
s a vizes poháron kezed,
rajta a finom erezet,
föls-földering.

4

Óh, hát miféle anyag vagyok én,
hogyan pillantásod metsz és alakít?
Miféle lélek és miféle fény
s ámulatra méltó tünemény,
hogyan bejárhatom a semmiség kódján
termékeny tested lankás tájait?

S mint megnyílt értelembe az ige,
alászállhatok rejtelseibe!...

Vérköreid, miként a rózsabokrok,
reszketnek szüntelen.
Viszik az örök áramot, hogy
orcádon nyíljon ki a szerelem
s méhednek áldott gyümölcse legyen.
Gyomrod érzékeny talaját
a sok gyökerecske át meg át

hímezi, finom fonalát
csomóba szőve, bontva bogját -
hogy nedűid sejtje gyűjtse sok raját
s lombos tődöd szép cserjéi saját
dicsőségüket susogják!

Az örök anyag boldogan halad
benned a belek alagútjain
és gazdag életet nyer a salak
a buzgó vesék forró kútjain!
Hullámzó dombok emelkednek,
csillagképek rezegnek benned,
tavak mozdulnak, munkálnak gyárok,
sürög millió élő állat,
bogár,
hinár,
a kegyetlenség és a jóság;
nap süt, homályló északi fény borong -
tartalmaidban ott bolyong
az öntudatlan örökkévalóság.

5
Mint alvadt vérdarabok,
úgy hullnak eléd
ezek a szavak.
A lét dadog,
csak a törvény a tiszta beszéd.
De szorgos szerveim, kik újjászülnék
napról napra, már fölkészülnek,
hogyan elnémuljanak.

De addig mind kiált -
Kit két ezer millió embernek
sokaságából kiszemelnek,
te egyetlen, te lány
bölcső, erős sír, eleven ágy,
fogadj magadba!...

(Milyen magas e hajnali ég!
Seregek csillognak érceiben.
Bántja szemem a nagy fényesség.
El vagyok veszve, azt hiszem.
Hallom, amint fölöttem csattog,
ver a szívem.)

6
(Mellékdal)
(Visz a vonat, megyek utánad,
talán ma még meg is talállak,
talán kihűl e lángoló arc,
talán csendesen meg is szólalsz:

Csobog a langyos víz, fürödj meg!
Ime a kendő, törülközz meg!
Sül a hús, enyhítse étvágyad!
Ahol én fekszem, az az ágyad.)

Odo (Eszperantó)

ODO

Jen, mi sidas sur la rok' de glimoj.
Tra la somero
svelta brizo ŝvebas kiel varmo
de kunmanĝo dum vespero.
Sorbis mian koron malalarmo.
Ne malfacilas –
svarmas al mi are la iamo,
klinas sin la kapo, kaj la mano
humilas.

Mi rigardas la montaron –
vian frunto-klaron
la folioj re-rebrilas.
Nun la voj' ne iun gvidas,
via jup' – mi tamen vidas –
en vent' subtilas.
Vidas mi sub delikataj frondoj
viajn harojn en disfalaj ondoj,
viajn molajn mamojn pulse rondi,
kaj en la forkuro de rivero
mi revidas sur ŝtonero
ĉiu, jen sur viaj dentoj
la feinan ridon ek-ekfonti.

2

Mi amegas vin, ho, kiom flame,
kiu universojn de la foro
kaj insidan, ruzan solecegon
en profundaj kavoj de la koro
ekvoĉigis same.

Propran bruon kiel akvofalo
min forlasas, kuras vi al muto mara,
kaj mi inter rokaj pintoj de fatalo
tondras, ŝrikas vaste per sinpelo
batiĝante inter tero kaj ĉielo,
ke mi amas vin, kruela-kara!

3

Amas mi vin kiel fil' patrinon,
mutaj grotoj kiel propran sinon,
amas mi vin: ĉambroj kiel lumon,
korpo la kvieton, flamon la animo,
amas mi vin kiel vivan sunon
mortemuloj amas ĝis la fino.

Vin mi gardas en la movoj, vortoj, ridoj,
kiel tero ĉion falan al si ligas.
Mi en cerbo per instinktoj, per acidoj
fiksas vin neniam malapera,
vi kara, bela,
ĉiun sencon tie vi plenigas.

La minutoj fortiriĝe knaras,
sed vi sidas inter orelmuroj,
steloj ekbrilegas kaj subfalas,
sed vi fikse firmas en okuloj.
Kiel muto en la groto solas,
vi arome en la buŝ' pendolas,
via mano delikat-vejnara
sur la glas' kristala
ekaŭroras.

4

Ho, mi estas kia materialo,
kiun tranĉas, formas vi per vido gema?
Kia lumo kaj kia animo,
kia fenomeno de sublimo,
ke mi migras tra l' nenio-nebularo
sur pejzaĝoj de via korp' fruktema?

En aperta menso kiel vorto vera,
malleviĝas mi en via mem' mistera! ...

Viaj vejnoj, kiel la rozuoj,
senĉese tremas.
La kurent' eterne kuras, por ke
survizaĝe floru via amo,
kaj utere fruktu la benita flamo.

La senteman humon de stomako
la radikoj en zigzago
brodas, ĉiu eta brako
kunplektiĝas en reago –
por ke kunariĝu ĉiu ĉelo-lago
kaj la frondaj pulmoj en torako
flustru gloron de spir-vago.
La materio marŝas jen feliĉe
tra tuneloj de intensoj svarmaj,
la skorion revivigas riĉe
bolaj putoj de la renoj varmaj.

Ondo de montetoj ekvilibras,
en vi bildo de stelaroj vibras,
zumas lagoj kaj fabrik-demonoj,
svarmas besto-milionoj,
ŝarkoj,
algoj,
la kruela kaj la bona kerno;
sunoj brilas, blankaj noktoj diafanas,
kaŝe en vi mem titanas
senkonscie la eterno.

5

Kiel bula sango gutas,
antaŭ vin jen falas
tiuĵ vortoj.
Nun la viv' balbutas,
nur la leĝo pure klaras.
La organoj, kiuj min renaskas
ĉiutage, ekmutante jam fiaskas
armi sin per fortoj.

Sed nun ili ĉiuj krias –
Elektita el areg' de homoj,
el la dumil milionoj,
ho vi, unusola,
lito viva, tombo forta, vi lulilo mola,
min akceptu en vi! ...

(En aŭroro soras la ĉielo!
Aroj glimas en la erca foro.
La okulojn vundas tiu helo.
Mi perdiĝos en angoro.
Super mi tre alte krakas,
batas mia koro.)

6

(Flanka kanto)

(Min portas trajno proksimiĝe
vin eble trovos mi feliĉe,

ekpacos eble tiu flamo,
kaj eble diros vi kun amo:

Jen, por vi bano jam varmetas!
Jen, por vi mola tuko pretas!
Jen, manĝo por la apetito!
Por kuŝi jen, komuna lito.)

Szabó Imre